

Національна рамка кваліфікацій

Правові основи НРК

НРК була прийнята постановою Кабінету Міністрів України №1341 від 23 листопада 2011 р. - десятирівнева рамка для навчання протягом усього життя, яка охоплює усі рівні навчання (від дошкільного до докторантури), включаючи навчання дорослих.

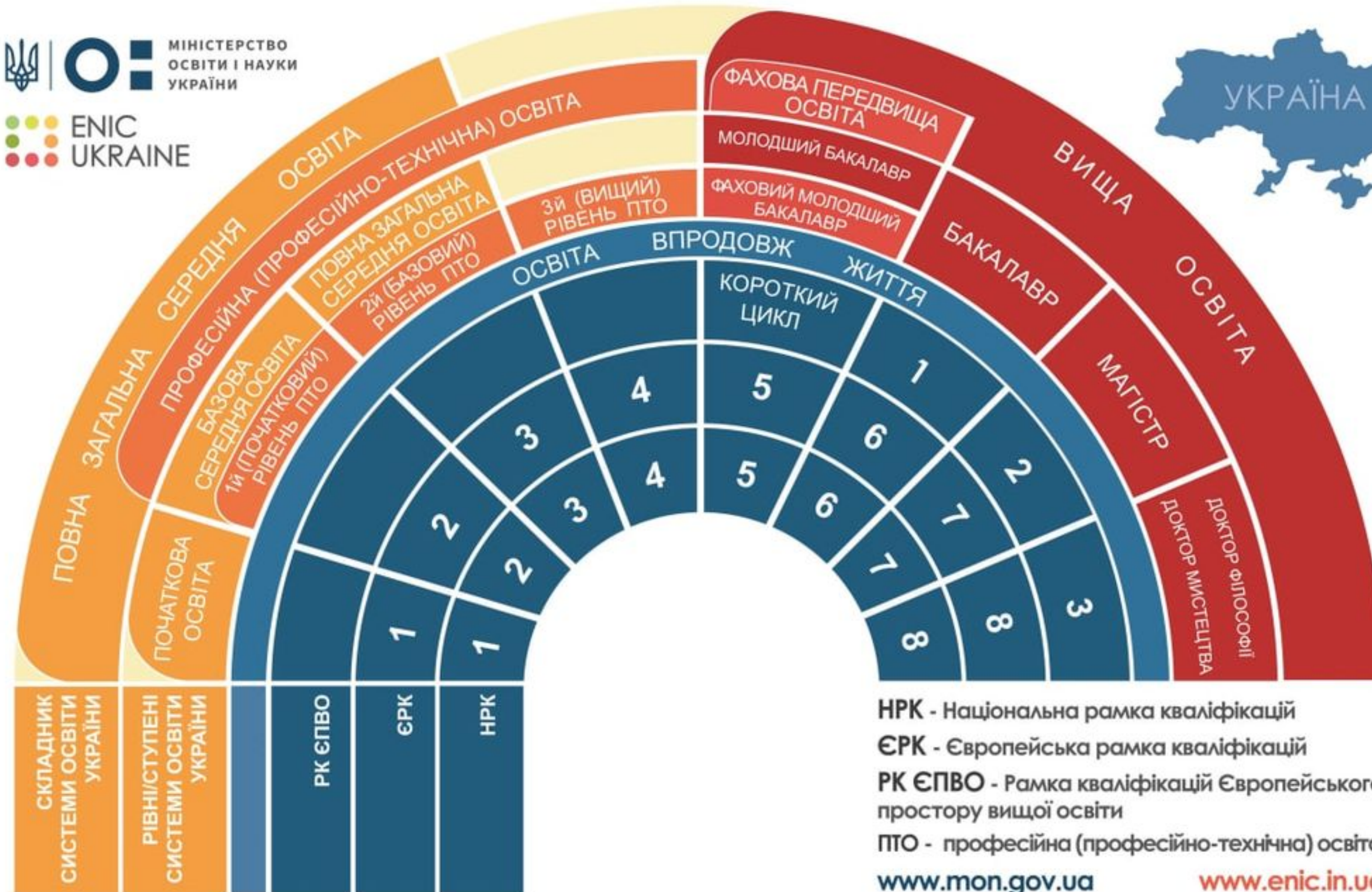
Закон про вищу освіту, Закон №1556-VII, прийнятий 1 липня 2014 р., встановив прямий зв'язок між вищою освітою та НРК через співставлення кваліфікацій вищої освіти до рівнів НРК.

Закон України «Про освіту» № 2145-VIII, прийнятий 5 вересня 2017 р., відвів центральну роль НРК та освіті на основі **компетентностей**. Законом були підтримані принципи **навчання впродовж життя**, надавши центральне місце результатам навчання та ключовим компетентностям, та приділено більше уваги незалежному оцінюванню. Закон встановив компетентнісний підхід до загальної освіти та середньої професійної освіти через концепцію «Нової української школи».

У 2019 році були внесені зміни до Закону України «Про вищу освіту», згідно з якими акредитовані вищі навчальні заклади мають право видавати дипломи та ступені лише за акредитованими освітніми програмами, що робить НРК механізмом забезпечення якості. З 2018 року в Україні також функціонує незалежне Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти.

НАЦІОНАЛЬНА РАМКА КВАЛІФІКАЦІЙ УКРАЇНИ

в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519
затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341

НРК має вісім рівнів.

Згідно Постанови Кабінету Міністрів про Національну рамку кваліфікацій від 25 червня 2020 року, кваліфікації професійно-технічної освіти обмежуються 2-5 рівнями, з декількома типами кваліфікацій на п'ятому рівні, що охоплюють професійну та вищу освіту.

Кваліфікації вищої освіти охоплюють рівні від 5-го до 8-го. Професійні кваліфікації, визначені класифікатором професій, можуть охоплювати весь спектр НРК.
молодший бакалавр (5-й рівень), бакалавр (6-й рівень), магістр (7-й рівень), доктор філософії, доктор мистецтва та доктор наук (8-й рівень).

Існує чотири категорії дескрипторів:

- **Знання – осмислена та засвоєна суб'єктом інформація**, що є основою його усвідомленої, цілеспрямованої діяльності. Знання поділяються на емпіричні (знання фактів та уявлення) і теоретичні (концептуальні, методологічні).
- **Уміння/навички – здатність застосовувати знання для виконання завдань та розв'язання проблем.** Уміння/навички поділяються на когнітивні (що включають логічне, інтуїтивне та творче мислення) і практичні (що включають ручну вправність, застосування практичних способів (методів), матеріалів, знарядь та інструментів).
- **Комунікація – взаємодія осіб з метою передавання інформації, узгодження дій, спільної діяльності.**
- **Відповідальність і автономія – здатність особи застосовувати знання та навички самостійно та відповідально.**

10. НРК УКРАЇНИ

Рівень	Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
1	Базові загальні знання, розуміння найпростіших понять про себе і довкілля, основ безпечної поведінки	базові уміння/навички, необхідні для виконання простих завдань	інтеграція до груп, що складають найближче соціальне оточення відповідне реагування на прості письмові та усні повідомлення	робота або навчання під безпосереднім керівництвом або наглядом у структурованому контексті обмежена відповідальність за свої дії формулювання елементарних суджень
2	Базові емпіричні знання та розуміння основних (загальних) процесів у сфері навчання та/або трудової діяльності	використання відповідної інформації для виконання нескладних завдань та розв'язання повсякденних проблем у типових ситуаціях із застосуванням простих правил, інструкцій та знарядь оцінювання результатів власної діяльності відповідно до установлених критеріїв, застосування аргументації для обґрунтування власних думок та висновків	взаємодія в колективі з метою виконання завдань продукування деталізованих усних і письмових повідомлень	робота та/або навчання під керівництвом або наглядом з певною самостійністю індивідуальна відповідальність за результати виконання завдань під час навчання та/або трудової діяльності

3	Знання фактів, принципів, процесів та загальних понять у сфері навчання та/або професійної діяльності	<p>виконання типових завдань та розв'язання проблем шляхом вибору і застосування базових методів, інструментів, матеріалів та інформації</p> <p>оцінювання результатів виконання завдань відповідно до заздалегідь відомих критеріїв</p>	<p>здатність до ефективної роботи в команді</p> <p>сприйняття критики, порад і вказівок</p> <p>продукування деталізованих усних і письмових повідомлень, зокрема у професійній діяльності</p>	<p>відповідальність за виконання завдань під час роботи або навчання</p> <p>адаптація своєї поведінки до зовнішніх обставин під час виконання завдань або розв'язання проблем</p>
4	Емпіричні та теоретичні знання в широких контекстах та розуміння принципів, методів, процесів у сфері навчання та/або професійної діяльності	<p>виконання складних спеціалізованих завдань, знаходження або прийняття рішень щодо специфічних проблем у сфері професійної діяльності або навчання</p> <p>планування власної роботи та в обмеженому контексті організація, контроль, оцінювання та коригування роботи інших</p>	<p>здійснення наставництва, передавання досвіду</p> <p>продукування складних деталізованих усних і письмових повідомлень, зокрема у професійній діяльності або навчанні</p>	<p>самоорганізація відповідно до правил, що існують у робочому або навчальному контекстах і зазвичай є передбачуваними, але можуть зазнавати змін</p> <p>здійснення нагляду за повсякденною роботою інших, обмежена відповідальність за оцінювання та покращення результатів їх трудової або навчальної діяльності</p>

Рівні вищої освіти

5	<p>Всебічні спеціалізовані емпіричні та теоретичні знання у сфері навчання та/або професійної діяльності, усвідомлення меж цих знань</p>	<p>широкий спектр когнітивних та практичних умінь/навичок, необхідних для розв'язання складних задач у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання</p> <p>знаходження творчих рішень</p>	<p>взаємодія з колегами, керівниками та клієнтами у питаннях, що стосуються розуміння, навичок та діяльності у</p>	<p>організація та нагляд (управління) в контекстах професійної діяльності або навчання в умовах непередбачуваних змін</p> <p>покращення результатів власної діяльності і роботи інших</p>
		<p>або відповідей на чітко визначені конкретні та абстрактні проблеми на основі ідентифікації та застосування даних</p> <p>планування, аналіз, контроль та оцінювання власної роботи та роботи інших осіб у спеціалізованому контексті</p>	<p>професійній сфері та/або у сфері навчання</p> <p>донесення до широкого кола осіб (колеги, керівники, клієнти) власного розуміння, знань, суджень, досвіду, зокрема у сфері професійної діяльності</p>	<p>здатність продовжувати навчання з деяким ступенем автономії</p>

6	<p>Концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання</p>	<p>поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання</p>	<p>донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації</p> <p>збір, інтерпретація та застосування даних</p> <p>спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово</p>	<p>управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами</p> <p>спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах</p> <p>формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти</p> <p>організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп</p> <p>здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії</p>
---	--	--	--	---

7	<p>Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань</p>	<p>спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур</p> <p>здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах</p> <p>здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності</p>	<p>зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються</p>	<p>управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів</p> <p>відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів</p> <p>здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії</p>
8	<p>Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності</p>	<p>спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і</p>	<p>вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою</p>	<p>демонстрація значної авторитетності, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, постійна відданість розвитку нових ідей або процесів у</p>

НРК(з використанням дескрипторів описує вимоги щодо рівня **знань, умінь, комунікації та самостійності**

ОП розроблена ВНЗ на основі стандарту освіти в певній галузі - описує як через вивчення Освітніх компонентів (ОК) здобувачі досягнуть необхідного рівня

Кожна ОК передбачає певний перелік компетентностей та Програмних результатів навчання.

Сума знань та умінь ОКт = дозволяє досягти рівень знань відповідного кваліфікаційного рівня.

Стаття 8. Види освіти Закону України «Про освіту»

3. Неформальна освіта - це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій.
4. Інформальна освіта (самоосвіта) - це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям.
5. Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством.